
EXPLANATORY NOTE

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Rheoliadau)

Mae'r Rheoliadau hyn yn dirymu ac yn disodli, i'r graddau y maent yn gymwys o ran Cymru, y darpariaethau (fel y'u nodir yn rheoliad 50) a oedd yn rheoli'r broses o ddodi gwrtaith nitrogen mewn ardaloedd sy'n agored i niwed gan nitradau.

O ran Cymru, mae'r Rheoliadau hyn yn parhau i weithredu Cyfarwyddeb y Cyngor 91/676/EEC ynghylch diogelu dyfroedd rhag llygredd gan nitradau o ffynonellau amaethyddol (OJ Rhif L375, 31.12.91, t.1).

Y prif newidiadau

Mae'r prif newidiadau fel a ganlyn.

Mae'r Rheoliadau hyn yn ychwanegu at yr ardaloedd sydd wedi'u dynodi'n barthau perygl nitradau.

Mae'r lefel flynyddol a ganiateir ar gyfer doddi nitradau ar ffurf tail da byw ar laswelltir mewn parth perygl nitradau wedi'i lleihau o 250 kg/ha i 170 kg/ha (o'r blaen yr oedd y terfyn is yn gymwys i dir nad oedd yn laswelltir).

Mae'r Rheoliadau hyn yn newid y cyfnod pan na chaniateir i dail organig gael ei daenu mewn parth perygl nitradau, ac yn cynyddu faint o le y mae'n ofynnol ei gael ar gyfer storio tail organig.

Y Rheoliadau

Mae Rhan 2 o'r Rheoliadau hyn yn dynodi parthau perygl nitradau, ac yn sefydlu gweithdrefn ar gyfer apelio yn erbyn y dynodiad.

Mae Rhan 3 yn gosod terfynau blynyddol ar faint o nitrogen o dail organig y caniateir ei ddodi neu ei daenu ar ddaliad mewn parth perygl nitradau.

Mae Rhan 4 yn sefydlu gofynion ynghylch faint o nitrogen sydd i'w daenu ar gnwd, ac yn ei gwneud yn ofynnol i feddiannydd gynllunio ymlaen llaw faint o wrtaith nitrogen a gaiff ei daenu.

Mae Rhan 5 yn ei gwneud yn ofynnol i feddiannydd ddarparu map risg o'r daliad (rheoliad 18), ac yn gosod amodau ar sut, ble a phryd y dylid taenu gwrtaith nitrogen.

Mae Rhan 6 yn sefydlu cyfnodau gwaharddedig pryd y gwaherddir taenu gwrtaith nitrogen.

Mae Rhan 7 yn gwneud darpariaeth ar gyfer sut mae'n rhaid storio gwrtaith nitrogen, ac yn ei gwneud yn ofynnol bod lle ar gael i storio'r tail a gynhyrchir ar y daliad yn ystod y cyfnod a bennir yn y Rhan honno.

Mae Rhan 8 yn pennu pa gofnodion y mae'n rhaid eu cadw.

Mae Rhan 9 yn ei gwneud yn ofynnol i Weinidogion Cymru adolygu'r Rheoliadau o fewn amserlenni gosodedig.

Mae'r Rheoliadau hyn i'w gorfodi gan Asiantaeth yr Amgylchedd.

Mae torri'r Rheoliadau hyn yn dramgwydd sy'n dwyn cosb—

- (a) ar gollfarn ddiannod, o ddirwy nad yw'n fwy na'r uchafswm statudol, neu
- (b) ar gollfarn ar ddiad, o ddirwy.

Mae asesiad effaith rheoleiddiol wedi'i baratoi ar gyfer y Rheoliadau hyn ac mae copi ar gael oddi wrth Lywodraeth Cynulliad Cymru, Parc Cathays, Caerdydd CF10 3NQ.